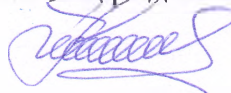

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІ історії, права та
міжнародних відносин

 Юлія ПОДРІЗ

«02» вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КУРСОВА РОБОТА З АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА**

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено

науково-методичною комісією

ННІ історії, права та міжнародних
відносин

«02» вересня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії

 Світлана МОЦАК

«02» вересня 2024 року

Укладач:

Мануїлова Катерина Віталіївна – доктор наук з державного управління, доцент кафедри права та публічного управління

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та публічного управління

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент Олена ІВАНІЙ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Галузь знань Право	Обов'язкова
		Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність Право	5-й
		Вид контролю: залік
	Освітній рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	

1. Мета і завдання курсової роботи

Мета: закріплення, поглиблення й узагальнення знань, отриманих здобувачами під час вивчення дисципліни «Адміністративне право» та їх застосування для комплексного вирішення конкретних завдань; поглиблення, узагальнення і закріплення фахових знань здобувачів щодо способів реалізації (використання/застосування) адміністративно-правових норм, а також основних юрисдикційних та неюрисдикційних способів і засобів захисту порушених прав, свобод та інтересів у відповідній сфері; набуття вмінь самостійного аналітичного опрацювання та обґрунтування конкретних проблем, що існують в науці адміністративного права; подальший розвиток умінь підбору й опрацювання нової, навчальної і наукової літератури за темою курсової роботи; стимулювання здобувачів до самостійного наукового пошуку.

Основні завдання:

- вироблення первинних навичок проведення наукових досліджень, самостійне виявлення та осмислення проблеми;
- збирання, аналіз та систематизація літературних джерел, нормативно-правових актів, узагальнення отриманих теоретичних знань;
- формулювання висновків, пропозицій і рекомендацій;
- закріплення, систематизація і поглиблення набутих знань;
- розвиток умінь знаходити невирішені проблеми обраної теми дослідження;
- засвоєння реферативних форм наукової діяльності;
- розвиток навичок практичного застосування теоретичних знань;
- формування способів відбору, групування та узагальнення інформації;
- формування вмінь самостійно проводити наукове дослідження, аналізувати і узагальнювати отримані теоретичні та практичні результати;
- ознайомлення з методами та методикою проведення наукового дослідження;
- формування навичок виконання емпіричної діяльності;
- набуття досвіду проведення наукового дослідження та обробки його результатів.

Виконання курсової роботи здійснюється відповідно до нормативної бази Університету: Положення про курсову роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка, Кодексу академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Список використаних джерел здобувачі освіти укладають відповідно до Державного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання». Дозволяється використання наукових джерел, опублікованих за останні 5-10 років.

Обсяг основного тексту курсової роботи становить 25-35 сторінок. Набір тексту повинен задовольняти таким вимогам: шрифт Times New Roman, кегль 14, через 1,5 комп'ютерного інтервалу. Формат тексту: вирівнювання по ширині, без переносів, абзац – відступ 1,25 мм, щільність тексту – 100%.

Здобувач освіти допускається до захисту курсової роботи при наявності в ній не менше 51% унікального тексту.

Захист курсової роботи проводиться публічно до початку заліково-екзаменаційної сесії згідно з розкладом.

Курсова робота спрямована на формування таких *загальних компетентностей*, визначених освітньо-професійною програмою:

ЗК 1: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2: Вміння застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3: Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4: Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.

ЗК 7: Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8: Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9: Здатність працювати в команді.

ЗК 10: Вміння діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 15: Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Курсова робота спрямована на формування таких *спеціальних компетентностей*, визначених освітньо-професійною програмою:

СК 2: Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3: Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 7: Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8: Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 9: Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології, необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК 10: Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 11: Вміння визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12: Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13: Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14: Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15: Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК 16: Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК 17: Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.

СК 18: Знання і розуміння основ наукового пізнання.

Курсова робота з навчальної дисципліни спрямована на формування *інтегральної компетентності*, визначеної освітньо-професійною програмою, а саме здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання у галузі правничої діяльності.

2. Передумови для написання курсової роботи

Курсова робота з Адміністративного права — це самостійний вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти, який виконується після завершення вивчення навчальних дисциплін Адміністративне право, Основи наукових досліджень.

3. Результати навчання

Написання курсової роботи спрямоване на формування таких результатів навчання:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відповідну проблему.

РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 11. Мати базові навички риторики.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології та бази даних.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати у професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

При визначенні оцінки враховується вміння здобувача здійснювати пошук та аналіз джерел інформації, самостійно систематизувати теоретичні знання, робити обґрунтовані висновки, викладати текстовий матеріал у стислій формі грамотно й логічно, виступати із презентацією результатів роботи, апробувати, висвітлювати та захищати отримані результати дослідження.

У курсовій роботі необхідно стисло, логічно, точно, послідовно і аргументовано викладати зміст і отримані результати досліджень, обов'язково посилатися на праці авторів і джерела, з яких запозичено матеріали або окремі результати.

Об'єктами оцінювання є три складові: зміст, оформлення та захист курсової роботи.

Критерії оцінювання змісту курсової роботи: якість обґрунтування теми (опрацювання навчально-наукової проблеми, її зв'язок з практикою, сучасними інноваційними процесами в галузі); науково-теоретичний рівень змісту: творчий підхід до аналізу явищ і процесів, уміння самостійно працювати з інформаційними джерелами, аналізувати концепції й використовувати теоретичні положення стосовно теми дослідження, узагальнювати окремі факти і процеси, робити висновки; *науково-прикладний (практичний) рівень змісту:* уміння здійснювати обробку одержаних результатів; наявність і практична цінність додатків; практичне застосування результатів роботи; ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження; логічний взаємозв'язок теоретичного матеріалу; дослідження вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел (літератури); рівень обґрунтування запропонованих рішень; ступінь самостійності проведеного дослідження; відповідність побудови структури роботи поставленим цілям і завданням; використання методів дослідження, їх різноманітність та логіка застосування; систематичність роботи здобувача.

Критерії оцінювання оформлення курсової роботи: відповідність обсягу та оформлення роботи встановленим вимогам; наявність у додатках до роботи самостійно розроблених матеріалів; посилання на використані джерела і нормативні документи;

Критерії оцінювання захисту курсової роботи: вміння чітко, зрозуміло та стисло викладати основні положення проведеного дослідження; повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання викладача за змістом роботи; ґрунтовність висновків та рекомендацій щодо практичного використання результатів дослідження.

Оцінювання якості виконання та захисту курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60-63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

Оцінка за курсову роботу, що виконується як окремий вид самостійної навчальної діяльності вноситься до відомості обліку успішності, індивідуального навчального плану здобувача.

У випадку незадовільної оцінки курсової роботи оцінка виставляється у відомість обліку успішності, а робота повертається здобувачу. Повторний захист курсової роботи здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості.

Здобувач не допускається до захисту курсової роботи у випадках: порушення термінів подачі робіт на кафедру без поважних причин, про що робиться відмітка в журналі обліку курсових робіт; грубих порушень академічної доброчесності – керівник курсової роботи повідомляє про такий факт завідувача кафедри, після чого приймається спільне рішення про допуск курсової роботи до захисту.

В обох випадках вважається, що здобувач має академічну заборгованість з курсової роботи. Йому виставляється незадовільна оцінка й рішенням кафедри пропонується доопрацювання даної теми, яку здобувач повинен доопрацювати та захистити у встановлений в Університеті термін ліквідації академічної заборгованості. В інших випадках (хвороба, відрядження тощо) здобувач має право на продовження термінів семестрового контролю.

5. Академічна доброчесність

Під час написання курсової роботи особлива увага приділяється дотриманню академічної доброчесності, яка передбачає: самостійне та добросовісне виконання роботи, відповідальне ставлення до своїх обов'язків;

надання достовірної інформації про результати діяльності, дотримання авторського права та використання перевірених джерел.

Порушення академічної доброчесності включають:

Плагіат: запозичення матеріалів без належних посилань.

Фальсифікація: підробка чи зміна даних з метою досягнення певного результату.

Помилкове цитування: посилання на джерела, що не містять зазначеної інформації.

За порушення норм академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнуті до відповідальності, такої як: попередження, повторне оцінювання, зниження оцінки або недопущення до захисту курсової роботи.

6. Теми курсових робіт

1. Адміністративна відповідальність: основні принципи та особливості застосування.
2. Порядок оскарження адміністративних актів: теоретичні аспекти та практика.
3. Правові основи діяльності органів виконавчої влади в Україні.
4. Адміністративний процес: структура та етапи.
5. Захист прав людини в адміністративному процесі.
6. Регулювання адміністративних процедур в умовах війни.
7. Взаємодія адміністративного права з іншими галузями права.
8. Функції та повноваження місцевих органів влади в Україні.
9. Адміністративна юстиція: розвиток та сучасний стан.
10. Правові аспекти управління публічними ресурсами.
11. Проблеми правового регулювання адміністративних послуг.
12. Система адміністративних штрафів: законодавство та практика.
13. Значення адміністративного договору в сучасному праві.
14. Специфіка адміністративної відповідальності для юридичних осіб.
15. Аналіз судової практики у справах адміністративного характеру.
16. Адміністративне право і боротьба з корупцією в Україні.
17. Правові наслідки за порушення адміністративних норм.
18. Роль громадських організацій у контролі за діяльністю адміністрації.
19. Міжнародні стандарти адміністративного права: досвід інших країн.
20. Еволюція адміністративного законодавства в Україні: історичний та сучасний контекст.
21. Правові основи адміністративної діяльності в Україні.
22. Роль адміністративного права у забезпеченні публічної безпеки.
23. Адміністративна відповідальність: поняття та види.
24. Процедури оскарження адміністративних актів.
25. Функції та повноваження органів адміністративної юстиції.

26. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування в адміністративному процесі.
27. Права громадян у сфері адміністративного управління.
28. Особливості адміністративної відповідальності для юридичних осіб.
29. Розгляд справ про адміністративні правопорушення: процедура та практика.
30. Механізми контролю за дотриманням адміністративного законодавства.
31. Аналіз адміністративних правопорушень у сфері екології.
32. Державна служба та адміністративне право: права та обов'язки службовців.
33. Регулювання адміністративних процедур у сфері бізнесу.
34. Оскарження рішень органів державної влади: аналіз судової практики.
35. Роль адміністративного права у реалізації соціальних прав.
36. Міжнародні стандарти адміністративного права та їх вплив на національне законодавство.
37. Захист прав споживачів у рамках адміністративного процесу.
38. Актуальні проблеми правового регулювання інформаційних технологій в адміністративному праві.
39. Адміністративно-правове регулювання транспортної діяльності.
40. Роль адміністративного права у розвитку цифрової держави в Україні.

7. Рекомендовані джерела інформації

Законодавство України у сфері адміністративного права

1. Конституція України від 28.06.1996 *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
3. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
4. Про місцеві державні адміністрації Закон України від 9.04.1999 586-XIV *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
5. Про місцеве самоврядування в Україні Закон України від 21.05.1997 280/97-ВР *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
6. Про державну службу Закон України від 10.12.2015 № 889 - VIII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
7. Про службу в органах місцевого самоврядування Закон України від 7.06.2001 2493-III *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
8. Про громадянство Закон України в редакції від 18.01.2001 № 2235-III *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
9. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
10. Про політичні партії в Україні Закон України від 5.04.2001 № 2365-III *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
11. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту Закон України від 08.07.2011 № 3671-VI *Верховна Рада України.*

- Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
12. Про прокуратуру Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
13. Про судоустрій і статус суддів Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
14. Про Національну поліцію України від 02.07.2015 № 580-VIII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
15. Про адміністративну процедуру Закон України від 17.02.2022 року № 2073-IX *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
16. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07.06.2018 № 2447-VIII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
17. Про доступ до публічної інформації Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
18. Про звернення громадян: Закон України від 12.10.1996 № 393/96-ВР *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
19. Про Кабінет Міністрів України Закон України від 27.10.2010 № 794-VII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
20. Про центральні органи виконавчої влади Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
21. Про Національне антикорупційне бюро України Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
22. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text> (дата звернення: 27.08.2024).

23. Про правовий режим надзвичайного стану Закон України від 16.03.2000 № 1550-III *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text> (дата звернення: 27.08.2024).
24. Про правовий режим воєнного стану Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII *Верховна Рада України. Законодавство України: інформаційно-пошукова система*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 27.08.2024).

Додаткова література

1. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева, М. І. Белікова та ін. ; за заг. ред В. М.Гарашука, Р. В. Шаповала]. – Вид. 7-ме, допов. та перероб. з опорою на законодавство станом на 1 трав. 2023 р. Харків : Право, 2023. 238 с.
2. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Законодавство. Судова практика / за заг. ред. С. В. Петкова. К. : Юрінком Інтер, 2023. 272 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцько, О. Правоторової; видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / за ред. В. Галуцько, О. Правоторової. Вид. Третє. Київ : Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
5. Адміністративне право України : навч. посіб. Для підготовки для іспитів / Упорядники І. Тетарчук, Т. Дяків. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 214 с.
6. Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородин. К.: Алерта, 2019. 548 с.
7. Адміністративне право України: Підручник / за заг. ред. Т.О. Коломосьць. К. : Істина, 2019. 475 с.
8. Любченко П. М. Муніципальне право : підручник / П. М. Любченко. Харків : Право, 2019. 512 с.
9. Навчальний посібник з надання адміністративних послуг для адміністраторів центрів Дії (центри надання адміністративних послуг): Посібник /Андрєєв О. В., Гугля О. С., Маценко М. М., Ткач Н. О., Шамрай Н. В. К., 2020. 263 с.
10. Остапенко О. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О.І., Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] : Вид. 2-е, доп. Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с.
11. Administrative Law - Harvard Law Review. *Harvard Law Review*. URL: <https://harvardlawreview.org/topics/administrative-law/>(дата звернення: 27.08.2024).
12. Мануїлова К. В. Transformation of public administration in the context of globalization and cultural changes: the Ukrainian perspective. *Theoretical and applied aspects of public administration in the rule of law: state of the art and*

prospects / monograph - E-SCIENCE SPACE, Warsaw, 2024. С. 205–218. ISBN 978-83-961636-6-0. DOI: 10.54658/ESS.monograph.2024.pp.1-277

13. Мануїлова К.В. Мужайло В. Д. Особливості впровадження інноваційних технологій державного управління в умовах децентралізації публічної влади. *Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 15–16 жовт. 2020 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій, ННІ приклад. економіки та менеджменту ім. Г. Е. Вейнштейна. Одеса, 2020. С. 184–186.

14. Мануїлова К.В. Гібало О.В. Становлення адміністративно-територіального законодавства України в умовах децентралізації влади. *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку*: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання) м. Маріуполь, 9 жовтня 2020 р. Маріуполь. 2020. С.128–130.

15. Мануїлова К. В. Децентралізація влади в Україні в умовах воєнного стану. Збірник тез доповідей 83 наукової конференції викладачів університету. Міністерство освіти і науки України. Одеса: ОНТУ. С. 380–382

Інформаційні ресурси, відео-лекції, інше методичне забезпечення

<https://www.president.gov.ua/> - Офіційне інтернет представництво Президента України

<https://www.rada.gov.ua/> – Офіційний вебпортал парламенту.

<http://www.kmu.gov.ua/> – Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України.

<http://revestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт Єдиного державного реєстру судових рішень України

<https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – Офіційний сайт Верховного Суду України

<http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України

<https://ccu.gov.ua/index.php> – Офіційний сайт Конституційного Суду України

<http://www.osce.org/odihr> - Бюро демократичних інститутів і прав людини

<http://www.nbu.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки України імені В. Вернадського.

<https://textbooks.net.ua/> - Підручники онлайн.